

LATVIJAS ZVĒRINĀTU ADVOKĀTU PADOME

Elizabetes iela 63 – 1, Rīga, LV-1050, Latvija
tālr. 67358487, e-pasts: padome@advokatura.lv, www.advokatura.lv
Rīgā

Zvērinātu advokātu palīgu profesionālās sagatavošanas, darbības uzraudzības un eksāmenu komisija

Zvērināta advokāta palīga uzņemšanas eksāmena kārtība

*Izdoti saskaņā ar Latvijas Republikas Advokatūras likuma 103.panta otro daļu.
Apstiprināti ar Zvērinātu advokātu palīgu profesionālās sagatavošanas, darbības uzraudzības un eksāmenu komisijas
2021.gada 14.jūlija lēmumu, ar grozījumiem, kas izdarīti ar 2023.gada 10.marta, 2023.gada 20.aprīļa un 2023.gada
22.novembra lēmumiem*

I. Vispārīgie jautājumi

1. Noteikumi nosaka zvērināta advokāta palīga uzņemšanas eksāmena (turpmāk – eksāmens) kārtību, jomas, kurās tiek pārbaudītas zvērināta advokāta palīga pretendenta (turpmāk – pretendents) zināšanas un prasmes, un to vērtēšanas kārtību.
2. Zvērinātu advokātu palīgu profesionālās sagatavošanas, darbības uzraudzības un eksāmenu komisija (turpmāk – komisija) ir atbildīga par eksāmena organizēšanu, tā tehnisko nodrošinājumu un pieņemšanu. Atbalstu eksāmena organizēšanā un tehniskā nodrošināšanā sniedz Latvijas Zvērinātu advokātu padome (turpmāk - padome).

II. Eksāmena organizēšana

3. Pretendents, kurš vēlas kārtot eksāmenu, iesniedz padomē iesniegumu (iesniegumā norādāma arī atbilstība Latvijas Republikas Advokatūras likuma prasībām, piekrišana fiziskās personas datu apstrādei un elektroniskā pasta adrese), nosūtot to kopā ar visiem pielikumiem uz padomes e-pasta adresi padome@advokatura.lv, pievienojot tam šādus dokumentus:
 - 3.1. personu apliecinoša dokumenta kopiju;
 - 3.2. dzīves gājuma aprakstu (CV Europass), kurā atspoguļo arī informāciju par iegūto darba pieredzi (tostarp veikto darbu apraksts) un izglītību; apraksts tiek parakstīts ar pretendenta drošu elektronisko parakstu;
 - 3.3. dokumenta, kas apliecina augstākās izglītības iegūšanu atbilstoši Latvijas Republikas Advokatūras likuma 14. panta prasībām, kopiju, kas apliecināta spēkā esošajos normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā ar pretendenta vai izglītības iestādes pārstāvja drošu elektronisko parakstu, pievienojot Akadēmiskās informācijas centra atzinumu, ja izglītība iegūta ārvalstīs;
 - 3.4. augstākā (C) līmeņa 2.pakāpes valsts valodas prasmes apliecības vai tā dokumenta, kas apliecina pamata, vidējās vai augstākās izglītības iegūšanu latviešu valodā, kopiju, kas apliecināta spēkā esošajos normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā ar pretendenta vai izglītības iestādes pārstāvja drošu elektronisko parakstu;

3.5. Iekšlietu ministrijas Informācijas centra izziņu par personas sodāmības neesamību nolūkā apliecināt, ka nepastāv Latvijas Republikas Advokatūras likuma 15.pantā minētie šķēršļi personas uzņemšanai zvērinātu advokātu palīgu skaitā;

3.6. zvērināta advokāta palīga patrona pretendents iesniedz padomei apliecinājumu par patrona pienākumu uzņemšanos un atbilstību Latvijas Republikas Advokatūras likumā un advokatūras iekšējos normatīvajos aktos izvirzītajām prasībām par zvērināta advokāta spēju vadīt, uzraudzīt un nodarbināt palīgus, kā arī apliecinājumu tam, ka palīga praktizēšanā tiks nodrošināta atbilstība Latvijas Republikas Advokatūras likuma un advokatūras iekšējo normatīvo aktu prasībām, tostarp patrona pretendenta ir pietiekams lietu skaits, lai to nodrošinātu / tās tiks nodrošinātas sadarbībā ar citu zvērinātu advokātu / zvērinātu advokātu vecāko, apliecinājumā norādot zvērināta advokāta palīga plānoto prakses vietas precīzu adresi, piekrišanu fizisko personu datu apstrādei un apliecinājumu tam, ka zvērināta advokāta palīga pretendents patrona pretendenta ir zināms un viņa vērtējumā atbilst Latvijas Republikas Advokatūras likuma 83. panta 1. punkta un 14. panta pirmās daļas 2.punkta prasībām, kas parakstīts ar zvērināta advokāta palīga patrona pretendenta drošu elektronisko parakstu;

3.7. zvērināta advokāta palīga patrona pretendents iesniedz padomei zvērinātu advokātu biroja piekrišanu zvērināta advokāta palīga pretendenta praktizēšanas vietas noteikšanai kopā ar patronu, kas parakstīta ar zvērinātu advokātu biroja vadītāja drošu elektronisko parakstu, ja zvērināta advokāta palīga patrona pretendents plāno praktizēt zvērinātu advokātu birojā.

4. Eksāmena kārtotāju sarakstu apstiprina padome. Eksāmenu pieņem komisija. Komisijas priekšsēdētājs vada komisijas sēdes un ir atbildīgs par eksāmena norises gaitas un rezultātu noteikšanas atbilstību šo noteikumu prasībām. Komisijas priekšsēdētāja prombūtnē viņa pienākumus pilda komisijas priekšsēdētāja vietnieks vai cits komisijas priekšsēdētāja nozīmēts komisijas loceklis. Komisijai ir tiesības pieaicināt speciālistus eksāmena darbu vērtēšanai, pretendentu uzraudzībai un tehniskajam nodrošinājumam.

5. Komisijas sēdes ir slēgtas. Tiesības iepazīties ar komisijas dokumentiem ir visām Latvijas Zvērinātu advokātu kolēģijas institūcijām. Tiesības iepazīties ar informāciju, kas saistīta ar eksāmena darbu novērtēšanu, piešķir komisijas priekšsēdētājs ar rakstisku atļauju, ievērojot Informācijas atklātības likumā noteikto kārtību.

Pretendentam ir tiesības saņemt sava eksāmena otrās daļas darba kopiju.

6. Eksāmenu var uzsākt, un tas uzskatāms par notikušu, ja komisijas darbā piedalās tāds komisijas locekļu skaits, kas nav mazāks par komisijas nolikumā noteikto komisijas sēdes kvorumu.

7. Eksāmena vietu un laiku nosaka komisija un vismaz vienu nedēļu pirms eksāmena par to izziņu Latvijas Zvērinātu advokātu kolēģijas interneta vietnē, un nosūta e-pasta paziņojumu pretendentam.

8. Eksāmenā pārbauda pretendenta zināšanas un prasmes šādās jomās:

8.1. Latvijas Republikas Advokatūras likums un uz tā pamata izdotie normatīvie akti;

8.2. advokāta ētika;

8.3. advokāta darbības starptautiskais regulējums;

8.4. lietvedība, tostarp advokāta lietvedība;

8.5. advokatūras vēsture un advokāti Latvijas vēsturē;

8.6. advokāta loma procesā;

8.7. noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma un proliferācijas finansēšanas novēršanas tiesiskais regulējums;

8.8. starptautisko un nacionālo sankciju risku pārvaldīšanas tiesiskais regulējums;

8.9. Advokātu praktizēšanas formas un to tiesiskais regulējums, tostarp nodokļu režīmi;

- 8.10. Satversmes tiesas, Augstākās tiesas departamentu, Eiropas Cilvēktiesību tiesas un Eiropas Savienības Tiesas nolēmumi par advokatūras jautājumiem;
- 8.11. cilvēka pamattiesības;
- 8.12. valsts iekārta un tiesu iekārta Latvijas Republikā;
- 8.13. valsts nodrošinātā juridiskā palīdzība;
- 8.14. Latvijas vēsture un aktualitātes sabiedrībā;
- 8.15. argumentācija.

9. Komisija pirms katra eksāmena sagatavo un apstiprina eksāmena jautājumus. Eksāmena jautājumi pretendētam pirms eksāmena kārtošanas nav pieejami.

III. Eksāmena norise

10. Eksāmenam ir trīs daļas:

- 10.1. pirmajā daļā pārbauda pretendenta zināšanas, novērtējot pretendenta atbildes datorizētā testa veidā;
- 10.2. otrajā daļā pārbauda pretendenta zināšanas, novērtējot pretendenta rakstveida atbildes uz diviem jautājumiem;
- 10.3. trešajā daļā pārbauda pretendenta argumentācijas prasmi, novērtējot pretendenta mutiskas atbildes uz diviem jautājumiem.

Katrā no eksāmena daļām jautājumi tiek uzdoti par 8. punktā minētajām jomām.

11. Ja pretendents nokavē eksāmena sākumu, viņam ar komisijas priekšsēdētāja atļauju ir tiesības kārtot eksāmenu, bet darba izpildes laiku nepagarina, un tas tiek norādīts protokolā.

12. Ja pretendents neierodas uz eksāmenu, viņam ir tiesības atkārtoti iesniegt dokumentus uz nākamo padomes izsludināto zvērinātu advokātu palīgu uzņemšanu.

Gadījumā, ja pretendents neierodas uz eksāmenu attaisnojošā iemesla dēļ vai eksāmens ir atcelts, atkārtoti iesniegt dokumentus uz nākamo padomes izsludināto zvērinātu advokātu palīgu uzņemšanu pretendētam nav nepieciešams un padome iekļauj pretendentu nākamā eksāmena kārtotāju sarakstā.

13. Pirms eksāmena uzsākšanas pretendents uzrāda komisijai personu apliecinošu dokumentu.

14. Eksāmena norises telpā drīkst atrasties pretendenti, komisijas priekšsēdētājs, komisijas locekļi un komisijas priekšsēdētāja pieaicināti speciālisti.

15. Eksāmena norises gaita tiek protokolēta elektroniski. Protokolā norāda eksāmena norises vietu, laiku, komisijas sastāvu, pieņemtos lēmumus, pretendentu, kuri kārtot eksāmenu vai kuri nav ieradušies, vārdus un uzvārdus, vērtējumu par katru eksāmena daļu un galīgo vērtējumu. Protokolu raksta komisijas priekšsēdētāja nozīmēts komisijas loceklis vai pieaicināts speciālists. Protokolu ar drošu elektronisko parakstu paraksta komisijas priekšsēdētājs.

16. Komisijas priekšsēdētāja 15. punkta kārtībā parakstīto protokolu kopā ar tā pielikumiem glabā elektroniski - padomes Elektroniskās datu uzskaites sistēmā Arhīvu likumā noteiktajā kārtībā.

17. Eksāmena laikā pretendētam nav tiesību izmantot normatīvo aktu tekstus, juridisko literatūru vai citus palīg līdzekļus.

18. Ja pretendents eksāmena laikā izmanto saziņas līdzekļus (piemēram, telekomunikāciju līdzekļus, elektroniskās piezīmju grāmatiņas, datorus, viedierīces) vai palīglīdzekļus (piemēram, normatīvo aktu tekstus, juridisko literatūru), traucē citus pretendētus vai nestrādā patstāvīgi, komisijas priekšsēdētājs izraida pretendentu no eksāmena norises telpas. Šādā gadījumā komisija aizliedz pretendētājam piedalīties eksāmena turpmākā kārtošā un protokolā izdara atzīmi par eksāmena nenokārtošanu, liekot vērtējumu 0.

19. Eksāmena pirmajā daļā pretendents aizpilda datorizēto testu elektroniski eksāmena telpā saskaņā ar komisijas priekšsēdētāja organizēto kārtību.

20. Pretendentam ir tiesības piedalīties eksāmena otrajā daļā, ja viņš sekmīgi ir nokārtojis eksāmena pirmo daļu.

21. Eksāmena otrajā daļā komisija uzaicina pretendentu izvilkt eksāmena otrās daļas jautājumus. Jautājumus pretendents uzrāda komisijai, un tie tiek ierakstīti protokolā.

22. Eksāmena otrajā daļā atbilžu sagatavošanai ir paredzētas divas stundas. Pēc atbilžu sagatavošanas pretendents tās iesniedz komisijas priekšsēdētājam, atbildīgajam komisijas loceklim vai komisijas priekšsēdētāja pieaicinātam speciālistam un atstāj eksāmena norises telpu.

23. Pēc eksāmena otrās daļas beigām komisijas priekšsēdētājs pasludina pārtraukumu, kura laikā komisija un komisijas priekšsēdētāja pieaicināti speciālisti izvērtē eksāmena otrās daļas darbus.

24. Pretendentam ir tiesības piedalīties eksāmena trešajā daļā, ja viņš sekmīgi ir nokārtojis eksāmena otro daļu.

25. Eksāmena trešajā daļā komisija aicina pretendētus eksāmena norises telpā komisijas priekšsēdētāja noteiktā kārtībā un uzaicina izvilkt eksāmena trešās daļas jautājumus. Jautājumus pretendents uzrāda komisijai, un tie tiek ierakstīti protokolā.

26. Eksāmena trešajā daļā mutisku atbilžu sagatavošanai ir paredzētas desmit minūtes.

Eksāmena trešās daļas pieņemšanai komisija var izveidot vairākus sastāvus pie nosacījuma, ka katra komisijas sastāvā darbā piedalās ne mazāk par trim komisijas locekļiem vai pieaicinātiem speciālistiem (ieskaitot komisijas sastāva priekšsēdētāju).

Komisijas locekļiem un pieaicinātiem speciālistiem ir tiesības uzdot pretendētājam papildu jautājumus.

27. Jautājumus, kas attiecas uz eksāmena norisi un kurus neregulē šie noteikumi, komisija izlemj ar balsu vairākumu.

IV. Pretendenta zināšanu un prasmju vērtēšana

28. Komisija un pieaicinātie speciālisti vērtē pretendenta zināšanas un prasmes šajos noteikumos noteiktajā kārtībā desmit ballu sistēmā saskaņā ar eksāmena vērtēšanas kritērijiem (1. pielikums). Eksāmena darbs pretendētājam ir jāraksta skaidri salasāmā rakstā, literārā valodā, ievērojot valsts valodas pareizrakstības normas un terminoloģiju. Ja darbs neatbilst šīm prasībām, komisijai ir tiesības nevērtēt eksāmena darbu.

29. Komisijas loceklis vai pieaicinātais speciālists nepiedalās pretendenta zināšanu un prasmju vērtēšanā, ja attiecīgais pretendents ir komisijas locekļa vai pieaicinātā speciālista laulātais, komisijas locekļa vai pieaicinātā speciālista vai viņa laulātā radnieks taisnā līnijā visās pakāpēs,

sānu līnijā līdz ceturtajai pakāpei vai svainībā līdz trešajai pakāpei, vai arī ir bijis komisijas locekļa vai pieaicinātā speciālista vai viņa laulātā aizbildnībā vai aizgādnībā. Komisijas loceklis vai pieaicinātais speciālists nepiedalās pretendenta zināšanu un prasmju vērtēšanā arī tad, ja ir personīgi tieši vai netieši ieinteresēts vērtēšanas iznākumā vai ir citi apstākļi, kas rada pamatotas šaubas par viņa objektivitāti. Šādos gadījumos komisijas loceklis vai pieaicinātais speciālists par šiem apstākļiem paziņo komisijai, kas pieņem lēmumu, ka attiecīgais komisijas loceklis vai pieaicinātais speciālists nepiedalās konkrētā pretendenta vērtēšanā.

30. Datorizētā testa vērtējums ir pieejams pretendentam pēc testa pabeigšanas. Pretendentam par saņemto vērtējumu nosūta arī e-pasta paziņojumu.

Tests ir nokārtots, ja pretendents ir atbildējis pareizi uz 70% vai vairāk no uzdotajiem jautājumiem.

31. Pārtraukuma laikā pēc eksāmena otrās daļas komisija novērtē katra pretendenta eksāmena darbu un vērtējumu ieraksta protokolā, ja nepieciešams, pievienojot īsu vērtējuma pamatojumu.

32. Eksāmena otrā daļa ir nokārtota, ja pretendents par to ir saņēmis kopējo vērtējumu, kas nav zemāks par septiņām ballēm. Eksāmena otrās daļas rezultātus ieraksta protokolā, un komisijas priekšsēdētājs paziņo, ka eksāmena otrās daļas novērtēšana ir pabeigta. Pretendentam par saņemto vērtējumu nosūta e-pasta paziņojumu.

33. Komisija novērtē katra pretendenta atbildes uz eksāmena trešās daļas jautājumiem, vērtējumu ieraksta eksāmena protokolā, ja nepieciešams, pievienojot īsu vērtējuma pamatojumu.

34. Eksāmena trešā daļa ir nokārtota, ja pretendents par to ir saņēmis kopējo vērtējumu, kas nav zemāks par septiņām ballēm. Eksāmena trešās daļas rezultātus ieraksta protokolā, un komisijas priekšsēdētājs paziņo, ka eksāmena trešās daļas novērtēšana ir pabeigta. Pretendentam par saņemto vērtējumu nosūta e-pasta paziņojumu.

35. Eksāmens ir nokārtots, ja pretendents ir nokārtojis eksāmena pirmo, otro un trešo daļu šajos noteikumos norādītajā kārtībā.

36. Pēc eksāmena beigām komisijas locekļiem un pieaicinātajiem speciālistiem ir tiesības ierakstīt protokolā savu viedokli par vērtējumu un par eksāmena norises gaitu.

V. Eksāmena rezultātu paziņošana un apstrīdēšana

37. Katras eksāmena daļas rezultātus pretendentam paziņo pēc tam, kad komisijas priekšsēdētājs paziņojis, ka eksāmena attiecīgās daļas novērtēšana ir pabeigta. Rezultātus pretendentam paziņo rakstiski, nosūtot paziņojumu elektroniski uz pretendenta pieteikumā norādīto elektroniskā pasta adresi.

38. Pretendentam ir tiesības lūgt Komisijai izskaidrot eksāmena otrās vai trešās daļas vērtējumu, ja tas ir zemāks par septiņām ballēm.

Ja pretendents vēlas realizēt tiesības uz eksāmena otrās daļas izskaidrojumu, par to pretendents paziņo, nosūtot komisijas priekšsēdētājam e-pasta sūtījumu ne vēlāk kā triju darba dienu laikā pēc eksāmena. Pretendents nodrošina obligātu patrona pretendenta klātbūtni komisijas priekšsēdētāja nozīmētajā otrās daļas izskaidrošanas laikā.

Komisija piedāvā realizēt pretendenta tiesības uz eksāmena trešās daļas izskaidrojumu uzreiz pēc tās noslēgšanās eksāmena kārtības telpās.

39. Komisija eksāmena galīgo vērtējumu pretendentam paziņo rakstiski, nosūtot paziņojumu elektroniski uz pretendenta - pieteikumā norādīto elektroniskā pasta adresi.

40. Pretendents, iesniedzot pamatotu iesniegumu padomē, mēneša laikā pēc lēmuma paziņošanas var to apstrīdēt attiecībā uz eksāmena laikā pieļautajiem eksāmena kārtības pārkāpumiem, kas varēja ietekmēt eksāmena daļas vērtējumu vai vērtējumu kopumā.

Pārejas noteikumi

Ar šo noteikumu apstiprināšanu spēku zaudē Zvērinātu advokātu palīgu profesionālās sagatavošanas, darbības uzraudzības un eksāmenu komisijas 2018.gada 1.februāra sēdē apstiprinātā Zvērināta advokāta palīga uzņemšanas eksāmena kārtība ar grozījumiem.

Zvērinātu advokātu palīgu profesionālās sagatavošanas,
darbības uzraudzības un eksāmenu komisijas
priekšsēdētājs Aldis Liepiņš

1. Pielikums Zvērināta advokāta palīga uzņemšanas eksāmena kārtībai

Zvērināta advokāta palīga uzņemšanas eksāmena vērtēšanas kritēriji

Vērtējums (balles)	Skaidrojums	Apguves līmenis
10	Pilnīga izpratne par zvērinātu advokātu profesionālajā darbībā nepieciešamajiem normatīvajiem aktiem. Spēj iegūtās zināšanas un prasmes izmantot pilnībā un vienmēr. Ir prasme patstāvīgi lietot iegūtās zināšanas, analizēt, sintezēt, izvērtēt.	Izcils
9	Pilnīga izpratne par zvērinātu advokātu profesionālajā darbībā nepieciešamajiem normatīvajiem aktiem. Spēj iegūtās zināšanas un prasmes izmantot pilnībā vai gandrīz vienmēr. Ir prasme patstāvīgi lietot iegūtās zināšanas.	Teicams
8	Apgūti zvērinātu advokātu profesionālajā darbībā nepieciešamie normatīvie akti. Spēj iegūtās zināšanas un prasmes pilnvērtīgi izmantot.	Ļoti labs
7	Apgūti zvērinātu advokātu profesionālajā darbībā nepieciešamie normatīvie akti. Spēj iegūtās zināšanas un prasmes izmantot standartsituācijās, taču konstatējama atsevišķu sarežģītu jautājumu nepietiekama izpratne.	Labs
6	Apgūti zvērinātu advokātu profesionālajā darbībā nepieciešamie normatīvie akti. Spēj iegūtās zināšanas un prasmes lietot, taču konstatējama atsevišķu jautājumu nepietiekami dziļa izpratne.	Gandrīz labs
5	Konstatējama dažu jautājumu nepietiekama pārzināšana.	Viduvējs
4	Virspusējas zināšanas par biežāk lietotajiem zvērinātu advokātu profesionālajā darbībā nepieciešamajiem normatīvajiem aktiem, taču nespēj iegūtās zināšanas un prasmes izmantot.	Gandrīz viduvējs
3	Zināšanu un prasmju virspusēja izpratne lietošanā.	Vājš
2	Nav izpratnes par biežāk lietotajiem zvērinātu advokātu profesionālajā darbībā nepieciešamajiem normatīvajiem aktiem. Nav zvērinātu advokātu profesionālajā darbībā nepieciešamo zināšanu un prasmju.	Ļoti vājš
1	Nav izpratnes par normatīvo aktu pielietošanu zvērinātu advokātu profesionālajā darbībā, pamatzināšanu un izpratnes trūkums.	Ļoti, ļoti vājš